

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af: Forslag til Lov angaaende Stempelafgiften af de af Aalborg Kommune for et Laan paa indtil 500,000 Kr. udstedte Obligationer.

(Lovforslaget findes i Tillæg C.)

Da Ingen begjærede Ordet var Forhandlingens strax sluttet.

Lovforslagets Overgang til 2den Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag til Sagens 2den Behandling indkaldtes til Fredag Middag Kl. 1.

Endelig foretoges den sidste paa Dagsordenen opførte Sag:

Første Behandling af: Forslag til Lov angaaende nogle Forandringer i Forligslovgivningen.

(Lovforslaget findes i Tillæg C.)

Th. Nielsen: Da der er valgt et nyt Thing, siden dette Lovforslag forhandlede her sidst, saa kan det maatte være rigtigt at give en kort historisk Fremstilling af denne Sags Gang. Lovforslaget blev ifjor forelagt i det andet Thing, hvor der under Forhandlingerne saavel i Salen som i Udvalget reiste sig en betydelig Strid om, hvorvidt man skulde ophæve Bestemmelserne i Forligsloven af 10de Juli 1795 og den sig dertil knyttende senere Bestemmelse om, at Sagsførere skulde være udelukkede fra at møde som Fuldmægtige for de paagjældende Parter. Striden blev afgjort derhen, at det blev vedtaget at blive staaende i denne Henseende ved Lovforslaget, som det var forelagt af Ministeren, altsaa at vedtage, at Bestemmelsen, som angik Indskrænkningen i Sagsførernes Ret til at møde som Fuldmægtige ved Forligskommissionen, skulde være sat ud af Kraft. Det blev imidlertid ikke vedtaget med noget stort Overtaal af Stemmer — om jeg husker ret, var det to eller tre Stemmers Overtaal. Derimod reiste der sig fra anden Side et videregaaende Ønske om personligt Møde overhoved. Der blev i dette Thing kæmpet en meget levende Kamp om det personlige Møde, om Procuratorernes Ret til at møde, om det vilde være rigtigst at lade dem faae denne Ret eller at bibeholde Lovens nuværende Bestemmelser, hvortil kom et Forslag, som gik videre i Retning af at fjerne det personlige Møde derhen, at det skulde ubetinget foretages, at Retten skulde undersøge, om de Paagjældende, naar de vare udeblevne, havde haft

lovligt Forfald, og hvis dette ikke var Tilfældet, skulde de have Mulkt. Dette Forslag møbte just ikke megen Sympathi i det andet Thing, om end nogen, men naaede i ethvert Fald ikke til at blive vedtaget. Forslaget kom da i alt Væsentligt fra det andet Thing usorandret over i dette Thing. I dette Thing forandrede man imidlertid Lovforslaget paa forskellige Punkter, f. Ex. hvad det Punkt angaar, at Forligskommissionen ikke mere skulde have Ret til at udsætte Forliget, naar der var nogen af Parterne, der protesterede derimod. Denne Bestemmelse udgik af Forslaget her i dette Thing. Endvidere udgik en anden Bestemmelse angaaende Procuratorernes Ret til at give Møde som Befuldmægtigede, idet man her gik den Mellemvei, at det for Kjøbenhavns Vedkommende blev tilladt Sagsførerne, hvorimod man lod det blive ved det Gamle for det øvrige Lands Vedkommende. Men til Gjengjæld for denne Indrømmelse fra den Side, hvortil jeg som bekjendt hører, som ønskede det personlige Møde opretholdt — jeg kan ikke sige mere end opretholdt, thi, naar vi tilfyneladende foreslog en Ekspælse, var det kun, fordi vi mente, at den gamle Lovbestemmelse var bleven omgaaet — stillede vi et Forslag, som ogsaa blev vedtaget her i Thinget, og som skulde være et Slags Ækivalent for denne Indrømmelse, der var givet overfor Kjøbenhavn — Lovforslaget, som det nu foreligger for os, har i to Punkter, men ganske vist i to mindre væsentlige Punkter, optaget, hvad der var vedtaget af Folkethinget, hvorimod det med Hensyn til Bestemmelsen om det personlige Møde har udeladt den af Folkethinget vedtagne Bestemmelse. Nu maa man jo spørge sig selv, hvorvidt de nuværende Bestemmelser kunne være stærke nok til, at det personlige Møde kan finde Sted. I saa Henseende vilde jeg have troet, at de vare stærke nok, naar de vare givne i Lovforslaget i dette Dieblit; men efter at Bestemmelserne nu ere blevene omgaaede i nogen Tid endog i meget lang Tid, kan man vistnok ikke have synderligt Haab om, at de vilde være tilstrækkelige. Naar Plakaten af 30te Oktober 1798 om det personlige Møde i sin anden Bestemmelse udtrykkelig siger, „at Alle, som ho indensfor enhver Forligslovgivningskommissionens Grændser, skulde være pligtige til, uden Undtagelse, at møde personlig ved Kommissionen, naar de dertil indvarsles, med mindre Nogen, formedelst bevislig og lovlig Forfald, derafra er forhindret,“ saa maatte man mene, at der udtrykkelig skulde angives Grunden, hvorfor de vare udeblevne, og at det maatte undersøges, om denne Grund var i Overensstemmelse med de senere Bestemmelser i samme Forordning, hvor de gyldige Undstylningsgrunde udtrykkelig nævnes; men, som bekjendt og tilstrækkelig oplyst, finder dette ikke mere Sted. De Paagjældende give blot en Fuldmagt i Almindelighed, som siger: i Anledning af mit Forfald møder den og den Person. Altsaa, Bestemmelsen er ikke bleven overholdt, og